

22.02.2016

Kirjaamo@lvm.fi

Liikenne- ja viestintäministeriö

Viite: Lausuntopyyntö LVM/2005/03/2015

**Prof-Tel Oy:n lausunto:
Ehdotus hallituksen esitykseksi vahvasta sähköisestä tunnistamisesta
ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain sekä eräiden siihen
liittyvien lakien muuttamisesta**

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt Prof-Tel Oy:ltä lausuntoa ehdotuksesta hallituksen esitykseksi vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta.

Prof-Tel Oy on aikaisemmissa lausunnoissa lausunut jo näkemyksensä uuteen lakiin liittyvästä luottamusverkostosta ja siinä yhteydessä lyhyesti myös sähköisestä tunnistamisesta ja allekirjoituksista yleensä.

Prof-Tel Oy kiittää mahdollisuudesta lausua näkemyksensä ja toteaa lausuntonaan ja näkemyksensä parista kohdasta seuraavaa:

1. Yleisperustelut

2.1 Nykytila

Esityksessä todetaan, että pankkitunnuksilla on merkittävin markkinaosuus käyttäjä- ja tapahtumamäärissä yleisölle tarjottavissa tunnistamisvälineissä ja että matkaviestintä-yritysten tarjoama mobiilivarmenne ja Väestörekisterikeskuksen tarjoama henkilö-korttiin liitetty kansalaisvarmenne eivät ole saavuttaneet sähköisen tunnistamisen markkinoilla merkittävää markkina-asemaa.

Tämä on varmasti totta, mutta samassa yhteydessä olisi ollut hyvä myös todeta, että mobiilivarmennot lienevät itse asiassa jo olemassa lähes kaikissa uusissa SIM-korteissa. Niitä ei vain ole aktivoitu lähinnä heikon tunnettuuden ja siitä johtuvan vähäisen kysynnän vuoksi.

Mobiilivarmenne on monessa suhteessa ylivoimainen esimerkiksi pankkitunnuksiin verrattuna. Mobiilivarmennoton käyttökokemus sekä tietoturva ja luotettavuus on ylivoimainen. Varsinkin digitaalisissa allekirjoituksissa ja esityksessä mainituissa uusissa luottamuspalveluissa mobiilivarmenne on suoraviivaisin ratkaisu. Puhelimen ja siinä olevan mobiilivarmennoton merkitys tulee siten Eidas-ympäristössä oleellisesti kasvamaan.

2. Yksittäisiä huomioita

Ensitunnistamisen ketjuttaminen

Ensitunnistaminen toisella vahvalla tunnistusvälineellä on kannatettava asia. Tulisi kuitenkin harkita kuinka pitkä ketjutus voi olla. Voiko esimerkiksi vanhaa pankissa tehtyä ensitunnistusta käyttää luotettavasti usean ketjun päässä nykyisen uuden vahvan tunnistusvälineen myöntämiseen. Ehdotuksessa ei myöskään ole tarkemmin esitetty miten kohdellaan väärin perustein tapahtunutta ensiketjutusta (korvaukset, sanktiot).

Kustannukset

Uudessa laissa tulisi huomioida, kuten Prof-Tel Oy on aikaisemminkin lausunnossaan todennut, että henkilön tunnistamis- ja allekirjoitustapahtumat tulisi olla loppukäyttäjälle ilmaisia. Muussa tapauksessa on vaarana että digitaalisten markkinoiden bisnessmallit eivät toimi. Tunnistaminen ja esimerkiksi allekirjoitus on välttämätön osa itse palvelua ja näiden kustannusten tulisi sisältyä palveluun. Tämä periaate merkitsee siten myös sitä, että viranomaismaksujen tulisi tunnistus- ja luottamuspalvelujen eri vaiheissa olla nimellisiä kirjaamismaksuja eikä markkinaehtoisia, jopa transaktiokohtaisia palvelumaksuja.

Eidas-ympäristö

Kansainväliset digitaaliset markkinat ovat vasta alkutekijöissään. Lakiehdotuksessa mainittujen luottamuspalvelujen merkitys on siinä avainasemassa. On siten tärkeää, että Eidas-kehitystä analysoidaisiin Suomessakin enemmän varsinkin luottamuspalvelujen kehityksen ja toteutuksen osalta. Myös jo hyväksytyyn (2015) sähköisen tunnistamisen luottamusverkostoon (12 a §) liittyy vielä epävarmuustekijöitä. Aikataulullisesti tämä voi tarkoittaa sitä, että nyt ehdotettua lakia joudutaan päivittämään jo lähivuosina.

3. Yhteenveto

Prof-Tel Oy pitää hallituksen esitystä vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta tarkoituksenmukaisena ja kannatettavana siten kuin uusi Eidas-direktiivi määrää.

Ystävällisin terveisin

Esa Kerttula, Dr.
Prof-Tel Oy